

meester, dr. A. OIDTMANN, mijn gewoonte, rondom het coecum de gehele buik met gazen af te dammen, alvorens tot appendectomie over te gaan. De gazen absorberen vocht of etter, indien er peritonitis bestaat en beschermen tegen eventuele nieuwe infectie van het peritoneum, door manipulaties bij geperfoeerde of op het punt van perforatie zijnde appendix. Bovendien heeft men aan het eind van de operatie bij het verwijderen van de tampons meestal het geluk, dat een faecolieth uit de diepte mee naar boven komt. De kans op achterblijven van infectieus materiaal of faecesstenen, wordt dus zeer beperkt. Infiltraten of abscessen zag ik hierna zeer zelden, in de laatste 2 jaren in het geheel niet (chemotherapeutica en antibiotica).

Volgens deze techniek geopereerd en nabehandeld met matige doses sulfonamide en 3-400.000 E, penicilline per 24 uur zag ik de ernstige gevallen van appendicitis ongecompliceerd en zonder sterfgevallen verlopen.

Een hogere dosering met penicilline bleek niet nodig te zijn.

Groningen, 5 Januari 1948

W. E. JAK, *chirurg en vrouwenarts*

CAVE PHENOTHIAZINUM

KEIZER waarschuwt tegen een onoordeelkundig gebruik van phenothiazine als vermifugum (zie zijn artikel in dit *Tijdschrift*, no. 8, blz. 424).

Reeds eerder wees ik er op (dit *Tijdschrift*, Noodnummer V, blz. 45), dat wanneer men zich slechts aan de voorschriften houdt en het middel vooral niet langer geeft dan twee dagen, zeer bevredigende resultaten worden verkregen zonder ernstige reacties van de patiënt. Mijn ervaring in Indië met het middel opgedaan bevestigt deze mening geheel.

Bij ernstige mijnworminfecties met zware anaemieën werden bij het gebruik van phenothiazine in de op de gebruiksaanwijzing aangegeven dosis, geen ernstige haemolytische reacties gezien. Bij 15 patiënten met een haemoglobinegehalte lager dan 60 pCt. daalde het bij twee nog iets nl. van 50 pCt. tot 45 pCt. en van 35 pCt. tot 25 pCt., terwijl het bij velen steeg, bv. bij drie patiënten vóór de kuur 35 pCt., na de kuur 45 pCt.

Slechts éénmaal zag ik een wat ernstiger reactie namelijk een daling van het haemoglobinegehalte van 75 pCt. op 55 pCt. Ook bij twee patiënten met icterus catarrhalis verergerde het ziektebeeld niet. Over de uitkomsten van het phenothiazine bij mijnworminfecties hoop ik later iets mede te delen.

Tomohon-Minahassa, 5 Januari 1948

J. BONNET

SYNDROOM VAN MEIGS

Ter aanvulling en verduidelijking van het belangwekkende geval door dr. VERSCHURE en dr. LIPS beschreven moge ik nog het volgende opmerken: Uit de beschrijving van het gezwel zou men ten onrechte kunnen opmaken, dat het een adnexgezwel was. Dit nu was zeker niet het geval. De adnexa waren volkomen normaal, met name was aan de eierstokken niets abnormaals te bespeuren. De tumor, een myoom ter grootte van een meloen, was deels vast, deels polycysteus, met vocht gevuld en ging van het corpus uteri onder de linker tubahoek uit. De basis was vrij breed, maar de diepte gering, zodat de enucleatie gemakkelijk was. Opmerkelijk waren de vaten, ter dikte van een potlood, die als een veneuze plexus over het oppervlak van het gezwel liepen.

Het geval van dr. VERSCHURE en dr. LIPS wijkt dus in zoverre af van de tot nu toe door MEIGS en anderen beschreven gevallen, dat er hier als oorzaak van de ascites geen eierstokgezwel maar een cysteus baarmoedermyoom werd gevonden. Dit maakt — zo mogelijk — het geval nog belangwekkender.

Nijmegen, 19 Januari 1948

G. M. J. C. LAGERWERFE.